

SAMTALSGUIDE VID AFASI

Samtal och delaktighet är livsviktigt för alla människor. Den här guiden hjälper dig att samtala med personer som har afasi.

Om afasi

Afasi uppstår efter en förvärvad hjärnskada, vanligtvis en stroke.

Afasi kan göra det svårt att

- uttrycka sig i tal och skrift
- förstå det man hör eller läser
- känna igen siffror eller räkna.

En person med svår afasi kan ha svårt att uttrycka vad hen vill säga. Därför kan du själv ha svårt att förstå vad personen med afasi säger eller menar.

Vissa personer med afasi kan förstå allt du säger, andra förstår bara delvis.

Båda parter ansvarar

I ett samtal ansvarar båda parter för kommunikationen. Viktigast av allt är att ge tid för samtalet. Visa att du vill förstå, och var lyhörd.

Bekräfta och upprepa

Bekräfta genom att upprepa de ord du uppfattar.

Du kan då få en ett ord, minspel eller en gest tillbaka som svar om du tolkat rätt eller fel. Bygg sedan på med frågor som kan besvaras med ja/nej eller en gest.

Ja/Nej eller annat

Om du har svårt att uppfatta vad personen med afasi menar, ta fram papper och penna och skriv.

JÄ

NEJ

Be personen att peka, eller peka själv.

Menar du ja?/Menar du nej?

Den tomma rutan kan betyda vet ej, kanske eller något annat. Allt går inte att besvara med ja eller nej.

Använd nyckelord

Skriv nyckelord för det ni talar om, till exempel

BÖCKER

Fortsätt att fråga genom att skriva nya nyckelord.

Högst tre åt gången, till exempel

DECKARE

FAKTA

RESOR

Personen med afasi kan då visa rätt alternativ, eller visa att inget alternativ stämmer.

Då får du backa, rita en tom ruta och fråga om det är något annat. Är det något annat kan du gå vidare och prova nya alternativ.

Be om ledtrådar

När du har svårt att förstå vad samtalet handlar om, be om ledtrådar. Ta fram bilder, almanacka eller karta.

Be personen att

- peka
- skriva
- rita
- visa med en gest.

Fråga om du är på **rätt spår** och om du ska **fortsätta**.

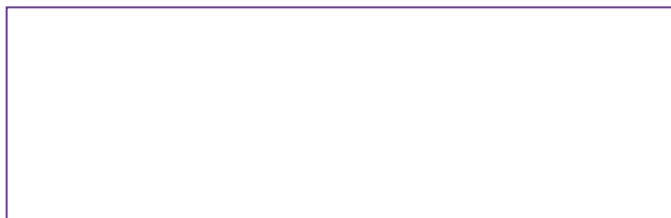
Sammanfatta

Ge återkoppling muntligt eller med skrivna nyckelord under samtalet.

Personen med afasi kan då bekräfta eller korrigera.

Om din tolkning inte stämmer, ställ nya frågor.

Bli medlem på www.afasi.se eller kontakta oss.

ISBN 978-91-986004-4-5

© Afasiförbundet, 2024

Text: G Klernäs, K Gustafsson, K Forsell